

Obława augustowska. 71 lat od największej zbrodni na Polakach. IPN prosi o pomoc

O pomoc do władz Białorusi w wyjaśnieniu obławy augustowskiej zwróciła się Barbara Bojaryn-Kazberuk, dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku. Dziś mija 71 lat od rozpoczęcia największej zbrodni dokonanej na Polakach po zakończeniu II wojny światowej. W dalszym ciągu nie znany ani miejsca pochówku ofiar, ani sprawców zbrodni.

12 lipca 1945 r. roku oddziały NKWD i Smiersz rozpoczęły na Suwalszczyźnie operację, w której zginęło co najmniej 600 działaczy podziemia niepodległościowego. Do dziś zbrodni nie została wyjaśniona. W dalszym ciągu IPN prowadzi śledztwo dotyczące zbrodni komunistycznej przeciwko ludzkości. Prowadzone są także prace poszukiwawcze grobów ofiar obławy augustowskiej (nazywanej tak że operacją lipcową).

W Białymstoku przy pomniku Armii Krajowej odbyły się obchody Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej ustanowionego przez Sejm w 2015 roku.

- 12 lipca 1945 roku rozpoczęła się na naszych ziemiach największa wojskowa operacja sowiecka skierowana przeciwko polskiemu podziemiu niepodległościowemu. Ta operacja była skierowana przeciwko całej społeczności. Była wymierzona w ludzi, którzy już od pierwszej sowieckiej okupacji dawali świadectwo wierności Polsce i przeciwstawiali się porządkowi, który chcieli tu zaprowadzić Sowieci - podkreśliła Barbara Bojaryn-Kazberuk.

Najnowsze materiały dokumentalne zostały odnalezione przez Instytut Pamięci Narodowej w lutym br. Na internetowym portalu z materiałami z archiwów ministerstwa obrony Rosji kilka tysięcy stron sowieckich dokumentów o przebiegu obławy. Obecnie trwa tłumaczenie dokumentów, które dotyczą także działalności 50. Armii III Frontu Białoruskiego Armii Czerwonej. Już teraz wiadomo, że w wyniku obławy śmierć poniosło 592 osoby. Nowe dokumenty wskazują, że liczba ta może być większa. Dotychczas strona rosyjska nie chciała pomóc w wyjaśnieniu sprawy.

Z odnalezionych dokumentów wynika, że obława augustowska nazywana jest w nich „operacją przeczesywania lasów”. Była ona skierowana przeciwko żołnierzom Armii Krajowej, a także podziemiu litewskiemu. Objęła teren o powierzchni blisko 3,5 tys. km kwadr., około stu miejscowości, a w działaniach sowieckich wzięło udział ok. 40 tys. żołnierzy.

[Na zdjęciu krzyż w Gibach poświęcony pamięci pomordowanych w ramach operacji lipcowej.]

IK

Fot. Wikipedia/Radosław Drożdżewski [licencja - CC BY-SA 3.0]

